

**C1 –TÖBBSÉGI ÉS TANULÁSBAN AKADÁLYOZOTT GYERMEKEK
SZOCIÁLISPROBLÉMA-MEGOLDÓ GONDOLKODÁSÁNAK
ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA**

Elnök: Lesznyák Márta
SZTE Gyógypedagógus-képző Intézet

C1

Opponens: Szabó Ákosné
ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

Előadások**A szociálisprobléma-megoldó gondolkodás modelljei és mérési-fejlesztési lehetőségei**

Kasik László, Zsolnai Anikó
SZTE Neveléstudományi Intézet, SZTE Szociális Kompetencia Kutatócsoport

Tanulásban akadályozott serdülők társas viselkedésének általános jellemzői

Máténé Homoki Tünde
SZTE Gyógypedagógus-képző Intézet

**A Szociálisprobléma-megoldó gondolkodás kérdőív kipróbálása tanulásban
akadályozott gyermekek körében – a kismintás vizsgálat tanulságai**

Tóthné Aszalai Anett
SZTE Gyógypedagógus-képző Intézet

**Többségi és tanulásban akadályozott gyermekek szociálisprobléma-megoldó
gondolkodásának különbségei – a nagymintás vizsgálat eredményei**

Lesznyák Márta
SZTE Gyógypedagógus-képző Intézet

SZIMPÓZIUM-ÖSSZEFOGLALÓ

Számos külföldi vizsgálat szerint társas viselkedésünk hatékonysága, eredményessége nagymértékben függ attól, mit tekintünk szociális (társas) problémának, hogyan gondolkodunk saját és mások problémáiról, miként oldjuk meg ezeket, valamint hogyan értékeljük a megoldás módját és eredményét. Magyarországon az elmúlt néhány évben kezdődtek meg a szociálisprobléma-megoldó gondolkodás összetevőinek, az összetevők jellemzőinek feltárására irányuló kutatások, és tudomásunk szerint sem nemzetközi, sem hazai szinten nem foglalkoznak jelentős mértékben a tanulásban akadályozott gyermekek szociálisprobléma-megoldó gondolkodásának sajátosságaival és az intézményes keretek között történő fejlesztés lehetőségeivel. Az eddig elvégzett hazai kutatások tapasztalatai és néhány elméleti modell alapján 2010 tavaszán kidolgozott kutatócsoportunk egy 10–14 éves, tanulásban akadályozott gyermekek körében is alkalmazható mérőeszközt, mely eszközzel – a kutatás adatai alapján – mindkét mintán megbízhatóan mérhető a szociálisprobléma-megoldó gondolkodás néhány összetevőjének jellemzője. A szimpózium során bemutatott modellekre és kutatási eredményekre épül az a szociálisprobléma-megoldó gondolkodást fejlesztő program, amelynek kipróbálását – többségi és tanulásban akadályozott gyermekek körében egyaránt – 2012 őszén végezzük el. A szimpózium első előadása a szociálisprobléma-megoldó gondolkodás elméleti modelljeit, mérésének lehetséges eszközeit ismerteti és bemutat néhány korábbi hazai és nemzetközi kutatási eredményt. A második előadás a tanulásban akadályozott gyermekek társas viselkedésének általános jellemzőiről, a problémamegoldás serdülőkori sajátosságairól szól. A harmadik előadás ismerteti a mérőeszköz készítésének folyamatát, a mérőeszköz felépítését, valamint a kismintás vizsgálat legfőbb eredményeit és tanulságait. A negyedik előadás a tanulásban akadályozott és a többségi gyermekek (10 és 14 évesek) összehasonlító vizsgálatának legfontosabb eredményeit foglalja össze, s röviden összefoglalja a jelenleg is folyó programfejlesztő munka célját.